

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Lvcæ Pinelli Societatis Iesv Theologi, De Virtute Sev
Energia, & admirandis Sacrosanctæ Missæ effectibus,
Libri Duo**

Pinelli, Luca

Coloniæ, Anno M.D.CVIII.

XIX. De Ministro administrante Sacerdoti celebranti Missam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46295](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46295)

soluit pro dicenda Missa, significet, se Missam non dicendum, à mortali quidem, non tamen ab omni prorsus peccato liberabitur, propter Fraudem, qua est usus.

De Ministro administrante Sacerdoti celebranti Missam.

CAP. XIX.

PRIMO queritur in hoc Capite, an necessario requiratur aliquis, qui Sacerdoti Missam celebranti inseruiat? Respondeo, hoc Sacrificium, in quatum ex natura sua, à solo Sacerdote perfici posse, citra alterius ministerium: offerre enim, consecrare, & consumere Sacrificium, (in quibus essentia & natura huius Sacrificij consistit,) citra Ministrum perficere potest Sacerdos. Deinde dico, de iure Ecclesiastico & positivo necessario Ministrum aliquem adhibendum, qui sacrificanti inseruiat. Vnde in Moguntino Concilio l. ca. 43. Sacerdos solus offerre prohibetur: si enim nemo Missæ adsistat, quomodo (inquit Cõcil.) dicet Sacerdos: *Dominus vobiscum? Orate fratres? Sursum corda?* Præterea com-

muni Ecclesiæ consuetudine ita receptum est; quippe cum nullibi Missam sine Ministro celebrari videamus.

Secundò quæritur: Quot numero requirantur Ministri? Respondeo, in Missis priuatis vnum sufficere; in solemnibus verò, aut ijs, quæ cantantur, pluribus opus esse: solent enim adhiberi Diaconus & Subdiaconus. Vbi notandum: Quòd si Canò aliquis de pluribus Ministris in Missa adhibendis loquatur, id iam exoleuisse, quemadmodum ex vniuersali Ecclesiæ consuetudine in contrarium videre est. Quòd verò antiquitus aliter fieri cõsueuerit, fortasse hinc est, quòd eo tempore pauci haberentur Sacerdotes; Ministros verò adhibere plures facile esset. Postea verò, multiplicatis Sacerdotibus, cum satis multi Ministri haberi nõ possent, ne diuinum & salutiferum hoc Sacrificium intermitteretur, introductum paulatim est, vt in Missis priuatis vnicus duataxat Minister adhiberetur.

Tertiò quæritur: Possitne foemina sacrificanti administrare? Respondeo, nullo modo; præterquam enim quòd id

com

communiter omnes negent Theologi: quia nimirum id sit indecorum, & periculosum; expressa quoque extat prohibitio *Cap. 1. de cohab. Cler. & mulier.* vbi ordinatur, vt nulla fœmina propius ad Altare accedere, & Sacrificanti administrare præsumat. Quamuis enim ex Choro in Missis solemnibus respondere soleant Moniales, quemadmodum in multis Monasterijs fieri videmus: nulla tamen propius ad Altare accedere, & Sacerdoti aquam, vel vinum subministrare potest, propter causas iam commemoratas.

Quartò quæritur: Quid faciet Sacerdos, nequiens habere Ministrum, qui sibi sacrificanti ministret? Respondeo, si dies sit ferialis, Missam intermittat. Ecclesia enim ordinauit, vt adhibeatur Minister, qui sacrificanti inseruiat. Non urgente igitur aliqua celebrandi necessitate, Missa potius intermittenda est, quàm contra Ecclesiæ ordinem ac consuetudinem dicenda. Sin Festum sit, & Sacerdos neque ab alio Missam audire possit, neque Ministrum habere, qui sacrificanti sibi inseruiat;

tum citra Ministrum Missam dicere nō erit peccatum. Simili modo, si infirmus quispiam in periculo mortis constitutus, communicare velit, neque Hostia suppetat consecrata, citra quoque Ministrum Missa dici poterit: sunt enim hi casus necessitatis, in quibus Ecclesia videtur dispensare. Soto in 4. dist. 13. q. 2. art. 5. ad 12. id fieri quidem posse cōcedit, at non in quouis Festo, sed tantum in Festo maximè solemni. Glossa verò in Cap. Hoc quoque, de Consecrat. dist. 1. Iacob. de Graffijs lib. 2. Decif. c. 42. nu. 3. Antonius de Butrio in Cap. 2. de vita & honest. Cleric. nu. 11. Suarez disp. 87. sect. 1. in fine, id in quocunque Festo rectè fieri posse existimant: quæ opinio mihi quoque videtur esse probabilior.

Quintò quæritur de Eremitis, alijsq; solitarijs Sacerdotibus, possintne citra Ministrum celebrare? Respōdeo, diuersam esse rationem cum his, quam fuerat cum illis, de quibus in præcedēti dubio locuti sumus. Hi enim cum voluntariè solitarium istum statum susceperint, dispensationem aliquam ab habēte potestatem habeant necesse est, sine qua
citra

citra Ministrum celebrare non possunt, ac ne in Festis quidem. Cui sententiæ astipulatur quoq; Suarez loco citato in fine.

Sextò quæritur. Vtrum, si nullo exstante viro, qui sacrificati inseruire possit, adsit foemina, quæ possit inseruire, fatius sit planè citra Ministrum Missam dicere, an verò pati foeminam sibi sacrificanti administrare? Respondeo cum Soto ac Suarez, fatius esse Missam prorsus citra Ministrum dicere, propterea quòd expressius prohibitum sit, ne mulier sacrificanti inseruiat, quàm ne Missa citra Ministrum celebretur. Deinde illud quoque indecentius est, maioremque Sacerdoti affert distractionem, quàm si prorsus Ministrum nullum adhibeat.

Septimò quæritur: Quod sit officium Ministri in Missis priuatis? Respondeo, duo Ministro faciendâ incumbere: primò respondere ad Missam debet; deinde inseruire Sacerdoti in ijs, quæ ipsi necessaria sunt, puta porrigere vrceolû tam vini, quàm aquæ, accendere candelas, pulsare campanam, & similia. Quæ-

rat aliquis : quòd si is respondere non calleat , rectene poterit Sacerdos celebrans Ministro verba , quibus vti debet in responsione suggerere ? Respondeo id satius esse , quàm citra Ministrum celebrare .

Octauò quæritur : Si propter aduentum alicuius publicè & nominatim excommunicati omnes audientes Missam secedant , quemadmodum dicitur C. 25. obligatusne etiã Minister erit discedere , ne videlicet cum ipso in diuinis cõmunicet ? Respondeo , non esse obligatum , sed manere posse , tanquam cuius opera necessaria sit ad perficiendum Sacrificium , vti dictum est , Cap. 11.

De obligatione , qua singuli ad audiendam Missam diebus festis obstringuntur .

C A P. XX.

PRæcepti esse in Ecclesia Christi omnibus Festis indictis audire Missam , extra omnem est cõtrouersiam , vt videre est *de Consecra. dist. 1. Cap. Missas , & Cap. Omnes Fideles* . In quo Doctores & Canonistæ omnes conueniunt . Ex hoc
igitur